

vas bérkocsikon, volt, aki bérautón és volt, aki *gyalog*. Feltűnően sok volt közöttük az uniformis, de csaknem annyi a jó, öreg Ferenc József-kabát, sőt *Mistitz* delegátus ur, a Zillerthal képviselője, *tirol*i népviseletben tiszteltgett a fenséges urnál.

A magyarok kivonulása, persze, már sokkal különb volt, csillogó, értékben gazdagabb, festői színben pompázóbb. A *kormányparti* delegátusok, kivétel nélkül magyar diszben, karddal az országháza egyik delegációs termének a vesztibüljében gyülekeztek.

Háromnegyed tíz órakor az országházban összegyűlt delegátusok bevonultak a magyar delegáció termébe, ahol *Zichy* Ágost gróf fölolvasta a trónörököshöz intézendő beszédet, melyet a jelenvoltak megjegyzés nélkül tudomásul vettek.

Az osztrák delegátusok negyedtizenegykor, a magyarok pedig háromnegyed tizenegykor hagyták el a Várat.

#### A TRÓNÖRÖKÖS MEGÉRKEZÉSE.

*Ferenc Ferdinánd* királyi herceg trónörökös ma reggel 6 óra 25 perckor a keleti pályaudvaron Budapestre érkezett; kíséretében voltak *Rumerskirch* báró főudvarmester és *Markó* sorhajóhadnagy. A királyi herceg fogadására a pályaudvaron megjelentek: *Tolnay* Kornél, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának elnöke és *Boda* Dezső dr. főkapitány. A trónörökös felhajtattott a királyi palotába, ahol *Pálffy* Miklós herceg magyarországi udvarnagy, *Nepalleck* Vilmos Frigyes udvari tanácsos, udvari szertartási igazgató és *Róth* Alajos várkapitány jelentek meg fogadására. Az üdvözlés után a trónörökös visszavonult a palota krisztinavárosi szárnyában berendezett lakóosztályába.

#### AZ OSZTRÁK DELEGÁCIÓ.

A delegációkat ő felsége képviselőben *Ferenc Ferdinánd* királyi herceg délelőtt fogadta a királyi palotában. Előbb az osztrák delegáció tagjai jelentek meg, akik a királyi várak szertartási helyiségeinek fehértermében gyülekeztek össze tíz órára. Innen *Pálffy* Miklós herceg magyarországi udvarnagy és *Nepalleck* udvari szertartási igazgató vezetésével a kihallgatási terembe vonultak és a trón előtt félkörben sorakoztak.

*Lanckoronski* gróf főkamarászmester ezután jelentést tett *Ferenc Ferdinánd* királyi hercegnek, aki belépett a kihallgatási terembe s az emelvényre ment, ahol megállott a trónszék előtt.

Erre *Sylva-Taroucca* gróf elnök a delegáció tagjai előtt állva beszédet intézett ő fenségéhez.

#### A TRÓNBSZÉD.

*Ferenc Ferdinánd* királyi herceg a következő beszéddel válaszolt:

— Ő császári és apostoli királyi felsége azzal a kitüntető megbízással méltóztatott megtisztelni, hogy legmagasabb személyét a mai napon képviseljem.

Öszinte meglepéssel vettem felséges uralkodónk fenkölt személye iránti hűségök és ragaszkodásuk biztosítását és nem fogom elmulasztani hódolatukat őfelsége előtt tolmácsolni.

Az országos bizottságok legutóbbi üléséze óta a *nemzetközi helyzet feszültségében újabb lényeges enyhülés állott be.*

Őfelsége kormánya a legszorosabb érintkezésben szövetségeinkkel arra törekszik, hogy az összes bakiemekkel lehetőleg bizalomteljes viszonyt ápolva az *európai béke fontartásában és megszilárdításában közreműködjen.*

*Vilmos* albán fejedelem trón-

ralépése *biztosítékot nyújt az új fejedelemiség kedvező fejlődéséhez.*

A fenséges uralkodót ő császári és apostoli királyi Felségének legioobb kívánatai kísérik békés, kulturális munkájában.

A *hadsereg szükséglete a rendes keretek közt mozog.*

Tekintettel arra a gyors haladásra, mely az összes államok hájóhadának fejlődésében mutatkozik, *haditengerészetünk további fejlesztésére nagyobb hitel igénybevétele vált elkerülhetetlenné.*

Az új boszniai és hercegovinai vasutak építésének megkezdésével *elodázhatatlan hadászati és közgazdasági szükségletek nyernek kielégítést.*

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben megbízni méltóztatott, hogy Önöknek teljes bizalmát fejezzem ki mindenkör tanusított áldozatkészségükhöz és hazafias buzgalmukhoz s midőn Önöket a legszivesebben üdvözlöm, egyuttal munkálkodásukhoz legioobb sikert kívánok.

#### A MAGYAR DELEGÁCIÓ.

Fél-tizenegy órakor ment végbe a magyar delegáció tagjainak ünnepies fogadtatása. A fogadtatás alkalmával a kihallgatási teremben a trónemelvény balsarkánál *Tisza* István gróf miniszterelnök foglalt helyet; megjelentek továbbá a közös miniszterek, *Festetics* Vilmos gróf magyar királyi főkamarászmester, a testőrség kapitányai és a trónörökös főudvarmestere. A magyar delegátusok is a szertartási helyiségnek fehértermében gyűltek össze s *Pálffy* Miklós herceg magyarországi udvarnagy és *Nepalleck* udvari szertartási főigazgató vezetésével vonultak be a kihallgatási terembe.

A trón előtt félkörben álló delegátusok élén *Zichy* Ágost gróf elnök a következő beszédet intézte a trónörököshöz:

— *Császári és királyi Fenség!*

Mély megilletődéssel értesültünk koronás apostoli királyunk gyengélkedéséről, mely megakadályozta eljövételét, s midőn ezennel ő felsége magas trónja előtt megjelentünk, hogy annak számolyához alattvalói hódolatunk és tántoríthatatlan hűségünk kifejezését lerakjuk, mindenekelőtt hódolattaljesen arra kérjük császári és királyi fenségedet, hogy e hódolatunk tolmácsa lenni kegyeskedjék, kifejezve legbensőbb érzelmeinket koronás királyunk magas hógyléte iránt s lelkünk forró óhaját, hogy mielőbb friss erőben és egészségben láthassuk viszont édes hazánkban.

Az országos bizottság ülészakai gyors egymásutánban követik egymást s most is hűségesen és lelkiismeretesen fogjuk letárgyalni azon előterjesztéseket, melyeket ő felsége közös miniszteriuma elénk terjeszt. S habár mély aggodalommal tölt el az adózó polgárok súlyos anyagi helyzete, nem fogunk megfedekezni arról, amivel országunk hatalmi állásának és a trón tekintélyének tartozunk.

A politikai látóhatár, mely folyton ébrentartja aggodalmainkat, nyugodtabb színekben tárul föl előttünk.

A szövetséges társak hű magaviselete s ama baráti látogatások, melyekkel a német birodalom császársa felséges királyunkat fölkeresi, mind megannyi megnyilvánulási a békeszeretetnek és összetartásnak, melyek jótékonyan és csillapítólag hatnak kedélyeinkre.

Hálátelt szívvél és lelkesedéssel tekintünk tehát föl apostoli királyunk magasztos személyére, aki a legsúlyosabb viszonyok közt képes volt nekünk a békét föntartani. Ezt a békeszeretetét a világtörténelem fogja megörökíteni; ez sugározza át egész dicső uralkodását s ez találjon visszhangra minden alattvalója keblében.

Adja az ég, hogy felséges királyunk ál-

dásos uralkodásával még számos éven át boldogítsa hű népét.

Es most hazafias érzelmeiktől áthatva, hódolatteljesen üdvözljük császári és királyi fenségedet s kifejezést adva hazaszeretetünknek és a trón iránt való hűségnek, szívünk mélyéből éltetjük!

*Ferenc Ferdinánd királyi herceg válaszul ugyanazt a beszédet olvasta föl, amelylyel az osztrák delegáció elnökének üdvözlő beszédére válaszolt.*

Utána a trónörökös visszavonult a belső termekbe.

## Lindemann asszony

### Szegeden.

#### — A feminista vezérnő előadása —

(*Saját tudósítónktól.*) A Feministák Szegedi Egyesülete vendégeként igen érdekes hölgy, *Anna Lindemann* tart esütörtökön este félkilencor előadást a városháza közgyűlési termében. A nők választójogi világszövetségének alelnöke. Előadását, amely iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, „Fraufenaufgaben in der Jugendfürsorge” címmel tartja meg.

A *Délmagyarország* fővárosi munkatársa ma beszélt *Lindemann* asszonnyal, aki jelenleg Budapesten tartózkodik és intervjújáról a következőkben számol be:

— Az élettörténetem iránt érdeklődik? Ime, ennyi, amit mondhatok: Atyám széles látkörének köszönhetem, hogy olyan nevelítésben részesültem, amely a legalaposabb előképzettséget nyújtotta nekem. Miután elvégeztem a legfelsőbb fokú hazai iskolákat, atyám francia egyetemre küldött, ahol *Buisson* és *Renan* tanítványa voltam. Ez a *Buisson* volt, aki később, amikor a politikai pályára lépett, a legelsőként egyike gyanánt nyújtott be javaslatot a kamarához a nők választójoga érdekében.

Angliába utaztam és ott szociális munkával foglalkoztam. Tanulmányoztam a munkástelepeken a gyermekek higiéniajának kérdését, melyeket a betegségek megelőzése érdekében tettek. Ezt a munkakört csakhamar kiesinek találtam. Komoly irodalmi munkássághoz fogtam tehát, amelyet férjhezmenetelem után is, bár más téren, folytattam. Férjem stuttgarti *szociáldemokrata* képviselő, akit községi ügyekben szaktekintélynek tartanak, s akit magyar szociálpolitikusok is gyakran felkeresnek, hogy tanácsát kikérjék.

Hogy segítségére vagyok-e férjem irodalmi munkásságának? Bizony, nagyon! Azt a nagy statisztikai munkát, melyet férjem „*Communes Jahrbuch*” címmel szerkeszt, s amelyet nemcsak Németországban, de egész Európában és Amerikában is a legjobb ilyen irányú szakmunkának tekintenek, férjem az én közreműködésemmel adja ki. A nagyszabású műnek én a villamosságra és a gázstatistikára vonatkozó részét, mely a munka oroszánrészt képezi, dolgozom fel.

— Ha, asszonyom, ilyen munkásságot fejt ki, nem gátolja ez önt a családi kötelességek teljesítésében? Összeegyeztethető ilyen irányú tevékenysége háziasszonyi teendőivel?

— Bizony nagyon is összeegyeztethető! Két nagy leányom van s nemcsak hogy magam végeztem nevelésüket, hanem arra is ráértem, hogy háztartásunkkal, amely pedig igen sok dolgot ad, mert gyakran nagy társaság találkozik nálunk, magam is foglalkoztam.